

Михайло Федосійович Бойко: до 75 річчя з дня народження вчителя

5 січня 2017 року виповнилось 75 років з дня народження видатного українського бріолога, відомого дослідника природи, професора – Михайла Федосійовича Бойка.

Наукові інтереси професора М.Ф. Бойка надзвичайно широкі – окрім бріології, якій він приділяє найбільше уваги, він цікавиться різними проблемами ботаніки, заповідної справи, екології, методики викладання ботаніки тощо.

Ним опубліковано кілька сотень наукових праць, частина з яких стала настільними книгами для молодих поколінь вчених ботаніків. З 2005 р. він є беззмінним головним редактором Чорноморського ботанічного журналу.

Почалося життя видатного вченого у с. Лузанівці Кам'янського району Черкаської області 5 січня 1942 року. Закінчив середню школу цього села, пізніше продовжив навчання в технічному училищі № 2 м. Знам'янки Кіровоградської області. Свій трудовий шлях Михайло Федосійович розпочав зі спеціальності, яку здобув в училищі – помічника машиніста тепловоза. Після служби в армії (війська протиповітряної оборони) в 1965 році Михайло Федосійович вступив на природничо-географічний факультет Луганського педагогічного інституту ім. Т.Г. Шевченка. Професорсько-викладацький склад кафедри ботаніки, до якої він «примкнув», був дуже сильним, об'єднував фахівців старої вишколу, яких іноді образно називають людьми з «гімназичною» освітою. Із приємністю і теплотою згадує Михайло Федосійович свого першого наставника, який і «затягнув» його в ботанічну школу, Олену Григорівну Міхельсон, яка керувала в ті роки ботанічним гуртком. Науковим керівником курсових робіт був завідувач кафедри ботаніки Олександр Олександрович Табенцький, а керівником димломної роботи на тему «Лишайники гори Пожижевської Українських Карпат», був видатний український вчений-ліхенолог – Альфред Миколайович Окснер. Після закінчення інституту за направленням Міносвіти України Михайло Федосійович з 1970 року працює асистентом кафедри ботаніки рідного інституту та продовжує наукову роботу.

У роки швидкого розвитку науки в Україні (70-ті роки минулого століття), Михайло Федосійович їде до Києва на навчання в аспірантурі. У науці він чітко окреслив свою «екологічну нішу», в якій перевагу надав дослідженням мохоподібних. Саме на ній зосередилась його багаторічна та плідна праця. В Інституті ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України під керівництвом Ганни Федорівни Бачуриної успішно захищає кандидатську дисертацію «Мохоподібні Лівобережного Полісся УРСР» (1976 р.).

Проте доля розпорядилась таким чином, що в 1979 році Михайла Федосійовича запросили працювати на кафедру ботаніки Херсонського державного педагогічного інституту ім. Н.К. Крупської. З 1983 по 2004 роки він керує кафедрою ботаніки, але науковця більше цікавить не кабінет завідувача, а степи півдня України. Тому він продовжує досліджувати мохоподібні на території Херсонської, Миколаївської,

Одеської, Запорізької, Дніпропетровської, Донецької, Луганської областей України та деяких областей Росії. Всі результати досліджень вилились в докторську дисертацію «Бріофлора степової зони Східноєвропейської рівнини та Передкавказзя» (1992 р.) та в науковий доробок більше 400 наукових праць.

Відомий він і як талановитий викладач та науковий керівник. Виховав чимало учнів – членів Малої академії наук, студентів, магістрантів, аспірантів. Михайло Федосійович є засновником ботанічної школи, в якій було захищено 2 докторські та 5 кандидатських дисертацій. Створив міцний науковий колектив на кафедрі ботаніки Херсонського державного університету, який розвиває актуальні напрями сучасної ботанічної науки – бріологію, ліхенологію, флористику (рідкісні та зникаючі, адвентивні, синантропні види рослин), молекулярну фітобіологію, науку про оселища та ін. За вдачею – це творча, дуже енергійна, принципова і водночас чуйна і доброзичлива людина.

Свій 75 рік народження професор зустрів 5 січня в одноденній екскурсії в колі херсонських ботаніків та природоохоронців на Чалбаській арені Нижньодніпровських пісків, де із задоволенням вивчав мохоподібні, милувався затишним січневим теплим днем та приймав поздоровлення телефоном. Дорогий вчителю, щиро вітаємо Вас із Днем Народження, здоров'я Вам і творчого довголіття!

*Ходосовцев О.Є., Мойсієнко І.І., Мельник Р.П.,
Павлов В.В., Загороднюк Н.В.*